pͥncipale iuxta primā diuiſionē eſt dicere
de dantis largitate deſignata per hoc quod
dr̄ in medio tēpli tui. Ad hoc eniꝫ in medio
tēpli oblatus dr̄. ad inſinuandum ꝙ nullū
tranſeat nulli ſe deneget. ſ; q̄ntū in eo eſt ſi/
nū miſcdie oīm̄ibꝫ apiat. et hoc eſt qd̄ petrus
actuū legitur dixiſſe. In veritate cōperi. qꝛ
nō eſt acceptor pſonarū deus. vſqꝫ. hunc ex
audit. ꝓpter qd̄ etiā qn̄ de loco agitur deus
ſemꝑ legitur in medio extitiſſe. Nā in carne
natus in medio duū animaliū eſt in preſe/
pio reclinatus. ad tēplum veniēs in medio
eſt oblatus. cruci affixus in medio latronū
eſt collocatus ⁊ reſurgēs a mortuis in me/
dio diſcipuloꝝ apparuit. Ad quid hec oīa
niſi vt nobis inſinuet ꝙ ad miſcdiam largi
endā oīmibꝫ pateat. oīmibꝫ ſe exhibeat. ⁊ hoc
eſt qd̄ pater dicit ad filiū ꝓuer. Diriuent̄
putei tui foras ⁊ in plateis aquas tuas di/
uide. hinc eſt ꝙ in can. dictus eſt flos cāpi.
eo ꝙ oīmibꝫ pateat oīmibꝫ ſe exhibeat ieſus
xp̄ſtus dominus noſter ⁊c.

XXVIII. De btā agatha. ſmo. I

Gratia ſuper gra-

tiam mulier ſancta eccle. xxvi.

H Dicit Gre. Quid inter hec nos bar/
bari dicimus. qui ad regna celeſtia ire per
ferrū puellas videmus. q̄ ſi adipiſci regna
celoꝝ per bella pſecutōm nō poſſum⁹. hoc/
ipm̄ turpe nobis ſit ꝙ deū nolumus ſalteꝫ
per pacē ſequi. Ecce nulli noſtrū modo dici
tur ꝑ me morere. ſ; tm̄ inte illicita deſide/
ria occide. In verbis ergo ꝓpoſitis hec ſan
cta virgo ⁊ martir agatha a triplici grā cō/
mendatur. ſcꝫ a virginitate. paſſionis acer
bitate. vite ſanctitate. Primū ibi grā. ſcd̄ꝫ
ibi ſup gratiā. terciū ibi mulier ſancta. Ex
hac triplici grā meruit a deo triplici aureo/
la coronari. Nam pro virginitate vnam. ꝓ
paſſione ſcd̄am. ꝓ vite ſanctitate q̄ xp̄o ⁊ ex
emplo deū docuit ⁊ predicauit terciam au/
reolam eſt adepta ⁊ hec pauca de hac virgi
ne dicta ſufficiāt. Proſequētes ſmonē cui
bus exercitijs ipām virginē imitemur vt i
hac via ⁊ vita ei ſaltē tenuiter cōformari in
regno celoꝝ eius cōſortio pfrui mereamꝰ. Ve
tū ꝙ pauci eā in prima grā imitātur. pauci
ores in ſcd̄a. ſaltē in tercia ſcꝫ vite ſanctita/
te ipām quātū poſſumus imitemur. quod
etiā ex ipſius nomīs interꝑtatōne facere cō
monemꝰ. dr̄ ei agatha ab agios. qd̄ ē ſcā ⁊ the
os qd̄ eſt de⁹. inde agatha quaſi ſancta dei. q̄
re merito eā imitari debemus. Naꝫ ad hoc
dirigit nos deus. di. deute. Sancti eſtote
qm̄ ego ſanctus ſum. I Sunt auteꝫ
ſex genera exercitioꝝ que nos ſanctos effici
unt. quoꝝ tria ponit crīſ. in legenda huius
virginis. ſcꝫ cordis mundicia. bonoꝝ opeꝝ
ſufficiētia. ſpiritusſancti pn̄tia. reliq̄ tria po
nit bern̄. di. Tria ſunt q̄ nos ſanctos effici/
unt. viꝫ victus ſobrius. actus iuſtus ⁊ ſen
ſus pius. In his ſex exercitijs oīs act⁹ iu
ſticie cōtinetur ⁊ totus ſtatus hoīs inclu/
ditur ⁊ ideo qui in his ſanctificatus fuerit
erit ſine dubio tot⁹ ſanctus. Pꝛio ergo ſan
ctificemus nos per cordis mundiciam pur
gantes cor nr̄m ⁊ ſcopantes ab oībꝫ immū
dicijs ⁊ feditatibꝫ peccatoꝛuꝫ. qd̄ cū ad ple
nū factū fuerit erimus ſine dubio ſancti. ſi
tn̄ nihil de cōtingētibꝫ obmittamus. qd̄ face
re monemur deute. xxiij. vbi dr̄. Sint caſtra
tua ſancta ⁊ nihil in eis appareat feditatis.
inſinuans in his xp̄bis. ꝙ ex ſola mundicia
ſi in nobis plantata fuerit ſine dubio ſum⁹
ſancti hinc. ij. cor. vij. di. Mūdem⁹ nos
ab omni inquinamēto carnis ⁊ ſpūs. ꝑficiē/
entes ſanctificatōnē nr̄am in timore dei mi.
Quō autē mundari debeamus docet nos
Bern̄. ſic di. Aſcendat homo tribunal men
tis ſue. vt audiat cauſaꝫ preterite vite ſue.
Aſſit accuſatrix cōſcīa. teſtis mēoria. ratō iu
dex. timor carnifex. et quicquid inuentū fu
erit in quibꝫ deū offendimus ꝑ cordis cōtri
tionē cōteratur. per oris confeſſionē exhauri
atur ꝑ ſatiſfactionē deleatur ⁊ ꝑ reſiſtentiā
ſimilibꝫ reſiſtatur ⁊ his omnibꝫ firmū ꝓpo
ſitū adiūgatur. hoc tamdiu cōtinuātes quo/
uſqꝫ ſpūſſanctus affectū nr̄m in aliud gen⁹
deuotōis trahat. in grāꝝ viꝫ actionē. Ipa
cti grāꝝ actio ⁊ vox laudis cū ex intimo af/
fectu ⁊ cū ex iudicio ratōis agitur ſignū eſt
remiſſionis petōꝝ. Vnde cū anxia pnīa in
iocundam deuotionē grāꝝ actionis ꝑmuta
ta fuerit. hec mutatio dextre excelſi certiſſi/
mū ſignū eſt ꝙ oīa peccata nr̄a adeo nobis

liberaliter ſint dimiſſa ex q̄ remiſſione iam
veraciter ſumus ſancti. ¶ Secūdo ſan
ctificemus nos per bonoꝝ ſufficientiā preci-
pue ⁊ añ oia illa facientes q̄ facere cogimur
ex p̄cepto. Nam q̄ cadūt ſub p̄cepto vtpo-
te legalia. de neceſſitate ſunt ſalutis. ip̄a eī
ſanctificāt nos pre ceteris dicēte dño leuit.
xx. Sanctificamini ⁊ eſtote ſancti. qm̄ ego
ſum dñs deus veſter. In quibꝫ aūt ſancti-
ficari debeamus ſtatī ſubiūgit di. Cuſtodi
te p̄cepta mea ⁊ facite ea qꝛ ego ſum dñs de
us qui ſanctifico vos. ac ſi dicat. Vos faci-
te ip̄a opa ⁊ ego ſanctifico vos. Ut ſpemus
ſanctificari nō ex opibꝫ q̄ fecimus nos. ſꝫ a
deo. et q̄nto ip̄a opa fidelius agimus tanto
ip̄e deus amplius nos ſanctificat. ꝓpter qđ
cū ſumma diligētia ſtudendū eſt vt opera
q̄ debētur deo fideliter pagātur. qꝛ vt ait q̄-
dam. plus meremur aduerbijs q̄ȝ noībus
hoc eſt plus meremur de bñfciō ope q̄ȝ de
bono. et hoc eſt qđ di. ꝓuer. x. Qui fideliter
agūt placēt deo. ſic econuerſo diſplicent qui
faciūt negligēter iuxta illud iere. xx. Male-
dictus qui facit opus dei fraudulēter ſiue
negligēter. Cum aūt fideliter ⁊ feliciter a-
gimus. ſi ip̄a nr̄a opa cū diligētia attētiōe
⁊ fideli intētiōne dño offeramus. vt per dili
gentē attētionē oēs ſenſus ⁊ corpis mēbra
ad opus dei ꝯuocemus. cōuocatos adune-
mus qđ facere monemur Eccl. xxx. vbi dr̄.
Contine ⁊ cōgrega cor tuū in ſanctitate. et
ibidē li. Congregate vos in domū diſcipli
ne. vt dicatur de vobis veraciter illud ꝓuer.
ix. Sapiā vocauit ācillas ad arceȝ. hoc ē ſm
glo. ſapiēs deuotio vocauit ancillas. i. ſen-
ſus corpis ⁊ affectus aīe ad arcē. i. ſummuȝ
conatū. Sic etiā opa nr̄a p fidelem intenti
onē dūr in ſolum deuȝ ordinari videlicȝ vt
ip̄a intentio deū ponat in omnibꝫ q̄ agimꝰ
fundamentū qđ enī ſup aliud q̄ȝ ſup̄ deuȝ
edificatur tranſit cū ſuo fundamēto. quod
aūt ꝓpter deū agitur et ſup̄ deū ponitur qui
eternus eſt cū deo pmanet in eternū. hic ec-
cle. Fundamēta eterna ſupra petrā ſolida-
ta. petra aūt erat xp̄s. vnde apl's. fundamē-
tū aliud nemo ponere pōt q̄ȝ qđ poſituȝ eſt
xp̄s ieſus. Nūc aūt opa nr̄a per fidelem in-
tentionē in ſolum deū ordinamus cū oīa

que agimus ad laudem ⁊ gloriā ſuam faci
mus. nihil aliud ex omnibꝫ que agimus in-
tendentes. Ad qđ hortatur apl's di. Om-
nia que facitis ad gloriā dei facite. Sūt eñ
quoꝝ ſimplex nō eſt oculus intentōis oculū
in aliud q̄ȝ in deū nequiter obliquātes. ⁊ hi
tales recipiūt hic mercedem. ¶ Tercio
ſanctificamur p ſpūſſancti p̄ñtiam. qui li-
cet in prima ⁊ ſcđa ſanctificatione neceſſa-
rio nobiſcum fuerit. eo q nihil boni facere
poſſumus ſine ip̄o. hic tamē ſingularē poſt
predicta ponimus eius p̄ñtiā. qꝛ hic in pro
pria virtute. hoc eſt in ſua dulcedine datur
nobis. Datur aūt ꝓpter duo ſcꝫ ad ꝯſolati-
onē ⁊ ad virtutū plantationeȝ. Nobis dat
ad ꝯſolationē. qꝛ poſt cordis purgationem
⁊ bonoꝝ opm multiplicationeȝ infunditur
ad eius dulcedinē deguſtandam. vt quem
prius in opibꝫ faciendis habuimus auxili-
atorē. nūc habeamus ꝯſolatorē ne ſentien-
tes ſolū laboris fatigationē ⁊ nō ſpūe ꝯſola
tionē ſub onere opprimamur. Eſt aūt hec eꝰ
ꝯſolatio. qꝛ vt ait apl's. Spūſſanctus phi-
bet teſtimoniū ſpiritui nr̄o q filij dei ſumꝰ
q ſi filij ⁊ heredes ⁊ ſic in hac graciosa atte
ſtatione in hac vita de filiatione ⁊ in futu-
ra vita de hereditatis aſſecutiōe miſcđiter cō
ſolamur vt ſm apl'm habeamus ſanctifica
tionē vite eius que nūc eſt finē vero vitam
eternā. Datur etiā ſpūſſanctus ad v̄tutuȝ
plantationē. nam ex dei p̄ñtia deū cognoſci
mus. ex cuius ꝯgnitione neceſſario ꝯſequi-
mur caritatē. Nēo eī pōt deū ꝯgnoſcere ⁊ nō
amare. p eius v̄o abſentiā nos ip̄os ꝯgnoſci
mus ⁊ inde humiliamur qui eñ veraciter
ſe cognoſcit neceſſario conſequitur hūilita
tē. qꝛ tūc nr̄e vilitates ⁊ miſerie in lucē pro
deunt abſente deo. ex quoꝝ intuitu vſq in
puluerē humiliamur. Ex intuitu ergo dei
habebimus caritatē. ex nr̄o vero hūilitateȝ
nā ex eius p̄ñtia amamus. ex eius abſentia
humiliamur. In hac alteratiōe ſtetit pſal.
cū dicebat. Ego mēdicus ſum ⁊ paup. dñs
ſolicitus eſt mei. nā in eo q ſe reſpexit. hūi-
liatus dixit. Mendicus ſum ⁊ paup. inde
aūt fugiēs ⁊ deū reſpiciēs. ꝯſolatꝰ ⁊ in ſpē
ſubleuatus dixit. dñs ſolicitus eſt mei. De
hiis di. augꝰ. Dñe deus meus ſi nō attēde-

rem miſe͛dias tuas.mee miſerie me pertra/
hente in deſperationis abyſſum .Hic gre.
Adeſt ſpūſſanctus vt ſubleuati deum ame
mus.abeſt vt cognoſcētes noſtrā miſeriaꝫ
humiliemur.ſcimus aūt ꝙ ſine caritate et
humilitate nō eſt ſalus.Hinc Bern̄ .Qui
in ſpiritu ambulat nequaq̄ȝ in vno ſtatu ꝑ
manet.nec eadem ſemꝑ facilitate proficit ⁊
nō eſt in homine via eius.ſꝫ queadmodum
ei ſpūs moderator diſpenſat prout vult.nūc
ſegnius nūc alacrius.que retro ſunt oblitus
ſcitur ⁊ ad anteriora ſe extendit.ergo cum te
torpore vel accidia affici ſentis.noli ꝓpterea
diffidere aut deſiſtere a ſtudio ſpirituali .ſꝫ
iuuātis require manū trahi te obſecrās do/
nec denuo ſuſcitante grā factus promptior
alacrior curras quādiu eſt gratia.ſic delctā/
re in ea vt nō exiſtimes te donū dei iure he/
reditario poſſidere.ne ſubito cuꝫ retraxerit
manū ⁊ ſubtraxerit donū tu animo ꝯcidas
factus triſtior q̄ȝ oportet.qꝛ hec alteratio ſpi
ritus venientis ⁊ recedētis nō agitur in no
bis ad noſtrā inſipientiam.ſꝫ ad dei in no/
bis edificandam ſapientiaꝫ.nō ad dei indi
gnationē.ſꝫ ad nr̄am ꝓmotionē qꝛ forſitan
plus ꝓficim⁹ in grē ſubtractōe quaꝫ in ſue
ꝑſentie ꝯſolatōe.Nam q̄ntū nobis deuoti/
onis accreſcit ex ſpūs pn̄tia in dilectionis
ꝓmpta opatōe.hilari iubilatōe.ſublimi cō/
tēplatōe.q̄ om̄ia in puluerē reuertētur cuꝫ
ſpūs non ſpirauerit.tm̄ in ſubtracta grā ac
cedit nobis de dei timore duro labore.an/
xietatis horrore.impatiēti languore.ꝓfun/
da ſuſpiratione ⁊ ſic de alijs.ex quibꝫ omni
bus in ſubtracta grā ſpūſſancti pl⁹ merem̄.
q̄ ex pn̄tia eiuſdem ꝯſolemur. Et qꝛ diffi/
culter creditur ꝙ ſubtracta grā plus vtili/
tatis ꝯferat quā hita.ecce ad manū eſt ſn̄ia
bern̄.di.Deus ⁊ ſi iuſtis nō deſit ad meri/
tū.plerūq̄ȝ tn̄ abeſt ad ſolatiū.illud vtilius
iſtud iocūdius.et ſubiūgit.hētur igiť ⁊ la/
tet dū ſenſum cordis mīme tāgit illa ſuaui
tas hita ſꝫ abdita nec ex hoc detrimētū acci
piet aīa ſancta ſi tn̄ vere deū diligit.qꝛ mo/
rā faciente ſponſo.nō tn̄ cū fatuis virgini/
bus dormitat ſꝫ crebris ſuſpirijs excitata.ꝓ
fundis gemitibus exagitata impatiēti lan
guore diſſimulare nō valet.meſticiā cordis
nec eandem abſcondere q̄ creſcendo pectus
adurit.et ideo anīa deuota ex his multum
meritū congregat ⁊ ꝓficit vehemēter M
Iuſte aūt ſpiritūſanctū in medio iſtoꝝ ſex
exercitioꝝ poſuimus tanq̄ȝ om̄ia ordinantē
viuificantē ⁊ om̄ia facientē ſicut cor in me/
dio corpis poſitū eſt.qꝛ nulli opus ꝓſpera/
bitur ad merendum qđ ſancto ſpū nō iuua
tur.qđ em̄ cor facit in corꝑe hoc ſpūs in ope
re.et ſicut corpus nō viuit ſine anīa.ſic nul/
lum opus ſine ſpū.Unde ſicut per euꝫ oīa
colligūtur ſic ſine eo oīa defluūt ⁊ in nihilū
redigūtur.ipē em̄ ſpūſſanctus vt ait Bern̄.
eſt omnipotēs artifex creās hominis ad de
um bonā voluntatē dei ad hominē faciens
ꝓpiciationē.formans affectionē.dās virtu/
tem.proſperans opationē.agens om̄ia for/
titer ⁊ diſponens om̄ia ſuauiter.et ſubiun
git.Hoīes docet deū querere.angelos ado
rare .ſolus ipē ſpūs eſt qui docet inuenire
hrē ⁊ frui.ipē tm̄ eſt ſolicitudo bn̄ querētis
⁊ in ſpū pietatis ⁊ ꝟitas adorātis.ſapiētia
inueniētis.amor habētis.et gaudiū fruen/
tis.Quē vicꝫ ſpiritūſanctū hec om̄ia bona
facientē ſi cupimus hrē domeſticū ⁊ inha/
bitantē in nobis.om̄ia nr̄a interiora ⁊ exte/
riora ſub cenſura diſcipline deuotiſſime cō
ponamus nihil omnino admittētes qđ ei/
deꝫ ſpiritui aduerſetur.qꝛ vt dr̄ ſap̄.j. Spi
ritusſanctus diſcipline effugiet fictū et au/
fert ſe a cogitatōibꝫ que ſunt ſine intellectu
quod exponēs Bern̄.di .Et ſi repellere a ſe
ſpiritumſanctum nō eſt in voto cogitātis.
fit tn̄ ex culpa negligentis vt ſpūs diſcipli/
ne merito ſe auferat a cogitationibꝫ q̄ ſunt
ſine intellectu.et ideo q̄ priora ꝯmercia ſan
cti ſpūs expiri deſiderat.ſe ab oībꝫ cuſtodiat
q̄ eidem ſpūi aduerſari ꝯſiderat.adiuuan/
te ieſu criſto ⁊c̄.

XXIX.De eodem.ſmo nonus

Ergo cogitat
q̄ dn̄i ſūt vt ſit ſcā corꝑe ⁊ ſpū.i
cor.vij. N di.gre.Aīa ſine delctātiōe eē
n̄ poterit.Aut ei delctābiť in infimis ⁊ carꝫ
ſupmis.aut in ſummis ⁊ ꝯtemnit infima.
Expedita ergo in precedenti ſermone ſan/
ctitate interiori que per cordis mundiciam